

De Fryske Marren

Vormvrije mer-beoordeling

Bestemmingsplan

Recreatiewoningen Lutsmond – Noord

Project: 09-99-146

identificatie

Projectleider:

E. Venema

planstatus

datum:

22-01-2018

18-10-2018

status:

concept

definitief

Inhoud

1. Inleiding	4
1.1. Aanleiding	4
1.2. Wat houdt een m.e.r.-beoordeling in?	5
1.3. Leeswijzer	5
2. Kenmerken en plaats van het project	6
2.1. Kenmerken van het project	6
2.2. Plaats van het project	7
3. Kenmerken van de milieueffecten	9
4. Conclusie	12

BIJLAGEN

Bijlage 1	Archeologisch onderzoek
Bijlage 2	Verkennde bodemonderzoeken
Bijlage 3	Ecologische beoordeling
Bijlage 4	Mobiliteitstoets

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

De recreatiekern Balk ligt in het Friese Merengebied. Het dorp is via de rivier De Luts verbonden met het Slotermeer. Aan weersijden van de riviermond van De Luts liggen verschillende recreatieterreinen. Het betreft twee grote bungalowparken, twee campings, twee jachthavens, een restaurant en ondersteunende voorzieningen. Het plan is opgevat om aansluitend aan het bungalowpark Markant, aan de noordzijde van De Luts, een nieuw terrein met recreatiewoningen te ontwikkelen. Hier worden 48 (maximaal 50) luxe recreatiewoningen gebouwd. Verder wordt voorzien in een kwaliteitsimpuls van de camping Marswâl. Om plannen mogelijk te maken is het voornemen opgevat een bestemmingsplan in procedure te brengen.

Bij het doorlopen van een bestemmingsplanprocedure dient rekening te worden gehouden met mogelijke verplichtingen op grond van het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.). Daarin is vastgelegd wanneer een milieueffectrapport (MER) of een mer-beoordelingsnotitie moet worden opgesteld.

In onderdeel C en D van de bijlage van het Besluit m.e.r. is aangegeven welke activiteiten in het kader van het bestemmingsplan planmer-plichtig (onderdeel C en D), projectmer-plichtig (onderdeel C) of mer-beoordelingsplichtig (onderdeel D) zijn. Voor deze activiteiten zijn in het Besluit m.e.r. drempelwaarden opgenomen.

In onderdeel D van het Besluit m.e.r. (D10) is onder andere de aanleg, wijziging of uitbreiding van vakantiedorpen buiten stedelijke zones met bijbehorende voorzieningen opgenomen. Het gaat om grootschalige recreatieve voorzieningen, waarbij de drempelwaarde op 25 hectare of 10 hectare in gevoelig gebied ligt. Verder geldt een bezoekersaantal van 250.000 bezoekers of meer per jaar als drempelwaarde.

De ontwikkeling die het bestemmingsplan mogelijk maakt blijft met een oppervlakte van 7,8 hectare ruim onder de drempelwaarden en is daarmee niet rechtstreeks planmer-, projectmer of mer-beoordelingsplichtig. Ook blijft het aantal bezoekers dat jaarlijks op de locatie aanwezig is, zelfs bij een jaarrond volledige bezetting, ruim onder de drempelwaarde.

Ook ontgroningen zijn opgenomen in het Besluit m.e.r. Deze vallen onder D16.1, de ontginning van steengroeven of dagbouwminen, met inbegrip van de winning van oppervlaktedelfstoffen uit de landbodem. Hiervoor geldt een drempelwaarde van 12,5 hectare. De ontgroning die met dit project samenhangt (aanleg nieuw wateroppervlak) heeft een oppervlakte van circa 2,5 hectare.

In het Besluit m.e.r. is geregeld dat ook voor projecten die zijn opgenomen in bijlage D, maar beneden de drempelwaarden vallen, een besluit moet worden genomen of een MER nodig is. In dat kader wordt afgewogen of het plan - ondanks dat het ruim onder de drempelwaarde blijft - mogelijk toch belangrijke negatieve milieueffecten heeft. Dit is een "vormvrije" mer-beoordeling.

1.2. Wat houdt een m.e.r.-beoordeling in?

De wettelijke regeling voor de m.e.r.-beoordeling gaat uit van het principe 'nee, tenzij'. Dat wil zeggen, een volwaardige m.e.r.-procedure is alleen noodzakelijk als er sprake is van 'belangrijke nadelige gevolgen' die het betreffende project voor het milieu kan hebben. Daarbij moet het bevoegd gezag rekening houden met de omstandigheden zoals aangegeven in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling, te weten:

- de plaats van het project;
- de kenmerken van het project;
- de kenmerken van de potentiële milieueffecten (in samenhang met de eerste twee criteria).

Voorafgaand aan het in procedure brengen van het ontwerpbestemmingsplan moet een m.e.r.-beoordelingsbesluit worden genomen. De voorliggende notitie vormt de basis voor dit besluit.

In geval van dit bestemmingsplan is de gemeente bevoegd gezag. Het college van burgemeester en wethouders neemt bij de vaststelling van het ontwerpbesluit een besluit over de noodzaak van een m.e.r.-procedure. Bij de vaststelling van het bestemmingsplan bekrachtigt de raad dit.

1.3. Leeswijzer

Deze mer-beoordelingsnotitie:

- beschrijft in hoofdstuk 2 de kenmerken en de plaats van het project;
- gaat in hoofdstuk 3 in op de kenmerken van de potentiële milieueffecten;
- geeft ten slotte in hoofdstuk 4 de conclusie weer voor de mer-beoordeling.

Bij de analyse in hoofdstuk 2 en 3 is gebruik gemaakt van de informatie uit het bestemmingsplan en de onderliggende onderzoeken.

2. Kenmerken en plaats van het project

2.1. Kenmerken van het project

Algemeen

Bij de kenmerken van een project wordt conform Bijlage III van de EU richtlijn in overweging genomen wat de omvang van het project is, in welke mate er sprake kan zijn van cumulatie met andere projecten. Ook wordt ingegaan op de mate van gebruik van natuurlijke hulpstoffen, de productie van afvalstoffen en de mate van verontreiniging en hinder als gevolg van het project. Tot slot wordt ingegaan op het risico van ongevallen.

Omvang en cumulatie

Het project omvat de bouw van maximaal 50 recreatiewoningen op een terrein met een oppervlakte van 7,8 hectare. De ontwikkeling vindt gedeeltelijk op en gedeeltelijk aansluitend op een bestaand recreatiegebied met een totale omvang van circa 24 hectare plaats. Het plan wordt extensiever ingevuld dan het bestaande recreatiegebied. De nadruk ligt op kwaliteit en een waterrijke en groene inrichting en niet op kwantiteit. Minder dan 50% van het terrein wordt ingevuld met kavels voor recreatiewoningen. Het terrein wordt ingepast met een gebiedseigen randbeplanting, die het recreatiegebied als het ware afrondt. Dit wordt gezien als een mitigerende maatregel in het kader van deze beoordeling. In het gebied wordt geen verdere intensivering of uitbreiding voorzien, dus van voorzienbare cumulatie met andere project is geen sprake.

De ontgronding heeft een oppervlakte van ongeveer 2,5 hectare. Het betreft de aanleg van een nieuwe watergang/-partij in het gebied. Deze wordt ongeveer 1,5 meter diep, waarmee de bevaarbaarheid door de pleziervaart uit de Dm-klasse is gewaarborgd. Hiermee heeft de ontgronding een omvang van ongeveer 37.500 m³. Een deel van de vrijkomende grond wordt op de projectlocatie gebruikt. Ingeschat wordt dat er 24.000 m³ grond afgevoerd moet worden. Voor de ontgronding is op grond van de Ontgrondingenverordening Friesland een ontgrondingenvergunning nodig, omdat meer dan 10.000 m³ bodemmateriaal naar elders wordt afgevoerd (artikel 2, lid f).

Gebruik natuurlijke hulpstoffen

Het realiseren van de recreatiewoningen en de herinrichting van het terrein is een regulier bouw- en landinrichtingsproject, waarbij geen gebruik hoeft te worden gemaakt van bijzondere en/of schaarse hulpstoffen.

Productie van afvalstoffen

Vanuit de recreatiewoningen zal sprake zijn van huishoudelijk afval. Dit wordt op een correcte manier afgevoerd. Er is geen sprake van bijzonder schadelijk afval waaraan specifieke voorwaarden zijn verbonden.

Verontreiniging en hinder

De realisatie van een terrein met recreatiewoningen leidt niet tot een risico op verontreiniging van het milieu. Gelet op het huidige gebruik van de gronden is er met grondverzet ook geen verhoogd risico op verontreiniging elders. Ook is er geen sprake van een grote mate van hinder. Dit blijkt ook uit de toetsing aan de milieu- en omgevingsaspecten in hoofdstuk 3. Deze aspecten worden gereguleerd via de Algemene Plaatselijke Verordening (overlast).

Risico van ongevallen

De uitvoering van de plannen en het gebruik van de recreatiewoningen brengen geen verhoogd risico op ongevallen met zich mee. Er is geen sprake van het gebruik van gevaarlijke stoffen en technologieën.

2.2. Plaats van het project

Algemeen

Bij de plaats van het project gaat het met name om de mate van kwetsbaarheid van het gebied waarin het project plaatsvindt. Hierbij wordt conform de EU richtlijn in overweging genomen wat het bestaande grondgebruik is en hoe het is gesteld met het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied en het opnamevermogen van het natuurlijke milieu.

Bestaand grondgebruik

De projectlocatie ligt gedeeltelijk op en gedeeltelijk aansluitend op een bestaand recreatiegebied bij de riviermond van De Luts. Het westelijk deel (3,2 hectare) is ingericht als kampeerterrein met bijbehorende voorzieningen. Het oostelijk deel is een kavel agrarisch grasland (4,6 hectare). Een luchtfoto van de projectlocatie en de omgeving is weergegeven in figuur 2.1.

Figuur 2.1 Luchtfoto projectlocatie

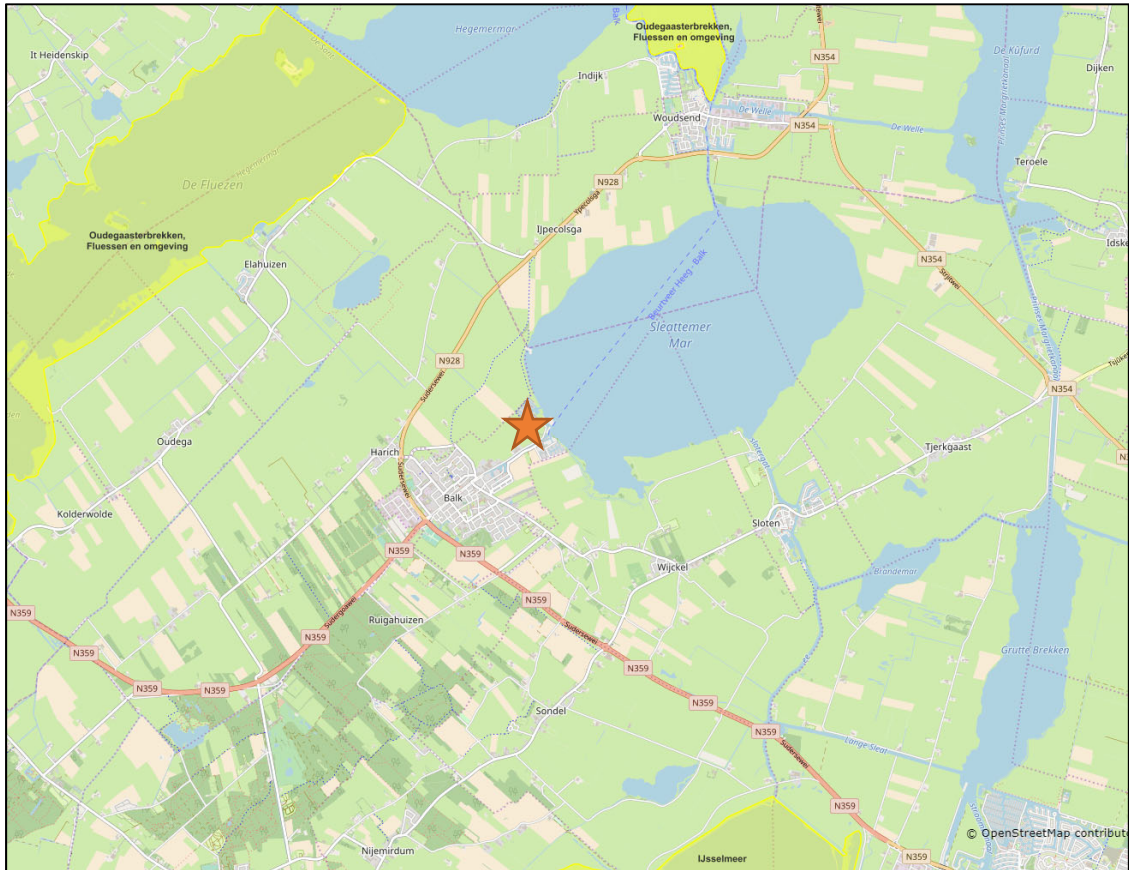
Regeneratievermogen natuurlijke hulpbronnen

De locatie heeft op zichzelf geen bijzondere rijkdom aan natuurlijke hulpbronnen.

Opnamevermogen natuurlijk milieu

De ontwikkeling vindt niet plaats in een gevoelig gebied. De dichtstbijzijnde gevoelige gebieden (zoals genoemd in de EU richtlijn) zijn de Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving en het IJsselmeer, die op minimaal 4 kilometer afstand liggen. Dit zijn Natura 2000 gebieden, die zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming. De dichtstbijzijnde natuurgebieden die gevoelig zijn voor een toename van stikstofdepositie liggen op ruim 18 kilometer. Het betreft de Rottige Meethe & Brandemeer, gelegen tussen Lemmer en Wolvega.

De ligging van het projectgebied is aangeduid op een kaart met de nabijgelegen Natura 2000-gebieden (gele gebieden) in figuur 2.2.

Figuur 2.2 Projectlocatie ten opzichte van Natura 2000-gebieden

In de nabijheid liggen geen andere gevoelige gebieden zoals genoemd in de EU richtlijn (wetlands, kustgebieden, bosgebieden, natuurparken, gebieden waar milieunormen worden overschreden, gebieden met hoge bevolkingdichtheid, landschappelijk van historisch cultureel of archeologische gebieden van belang).

3. Kenmerken van de milieueffecten

Algemeen

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste milieueffecten van het project beschreven. Het is gebruikelijk de milieueffecten van de nieuw aangevraagde situatie te vergelijken met de referentiesituatie. De referentiesituatie bestaat uit de huidige situatie inclusief de effecten van ontwikkelingen in de omgeving waarvan de realisatie zeker is (autonome ontwikkelingen). In de directe omgeving van het gebied zijn geen ontwikkelingen voorzien die van invloed kunnen zijn op de effectbeoordeling. De effectbeoordeling in dit hoofdstuk is gebaseerd op de informatie zoals opgenomen in de toelichting bij het bestemmingsplan en de onderliggende onderzoeken.

Conform de EU richtlijn wordt in ieder geval ingegaan op het bereik van het effect, waaronder het grensoverschrijdende karakter daarvan. De waarschijnlijkheid van het effect en de duur, frequentie en omkeerbaarheid van het effect. Om hier inzicht in te geven worden eerst de milieu- en omgevingsaspecten behandeld.

Milieu- omgevingsaspecten

Archeologie

Het project leidt tot diverse bodemingrepen, die mogelijk een verstorend effect hebben voor archeologische resten. Deze vinden niet plaats op een terrein met een hoge archeologische waarde. De toetsing is gebaseerd op een verwachtingswaarde op basis van de provinciale beleidskaart FAMKE. Op basis hiervan is een archeologisch onderzoek uitgevoerd (bijlage 1). Uit dit onderzoek blijkt dat er binnen het projectgebied geen archeologische resten te verwachten zijn. Overigens kan nooit worden uitgesloten dat bij ingrepen toch archeologische resten worden aangetroffen. In dat geval geldt een meldingsplicht.

Bodemkwaliteit

Het project heeft op zichzelf geen relevant risico op het veroorzaken van bodemverontreiniging. Wel leidt het project tot grondverzet, hetgeen mogelijk invloed heeft op de bodemkwaliteit en op gebruik dat mogelijk wordt beïnvloed door verontreinigen. In 2001, 2002 en 2005 zijn verkennende bodemonderzoeken uitgevoerd (bijlage 2), waaruit geen (ernstige) verontreinigingen zijn gebleken. Daarna hebben geen bodemingrepen plaatsgevonden die bodemverontreiniging zouden kunnen hebben veroorzaakt. Op basis hiervan kan redelijkerwijs worden uitgesloten dat de bodemkwaliteit tot grote negatieve milieueffecten leidt. Het zal hooguit gaan om plaatselijke en/of oppervlakkige verontreinigingen, die gesaneerd kunnen worden. Voorafgaand aan de uitvoering zal verkennend bodemonderzoek hierover uitsluitsel moeten geven.

Cultuurhistorie

Het project leidt tot verandering van het landschap op lokale schaal. In en rondom de projectlocatie zijn geen specifieke cultuurhistorische waarden aan te wijzen. De landschappelijke kwaliteiten zijn wel van cultuurhistorische betekenis. Om hier met respect mee om te gaan is een zorgvuldig proces gevolgd, dat heeft geleid tot een goede landschappelijke inpassing. De uitgangspunten van deze mitigerende maatregel worden geborgd in het op te stellen bestemmingsplan.

Ecologie

De effecten van het project op ecologische waarden zijn in een ecologische beoordeling (bijlage 3) in beeld gebracht. Directe effecten op de natuurwaarden van gevoelige gebieden zijn gezien de relatief grote afstand niet aan de orde. Wel overlapt de beïnvloedingssfeer van het project met de ruimte die de Natura 2000-waarden innemen voor wat betreft ganzen, eenden en zwanen en wat betreft vaarbewegingen vanuit de uitbreiding in het natuurgebied Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving. Uit de beoordeling blijkt dat de effecten voor de genoemde vogelsoorten niet significant negatief zijn. Voor de toename van vaarbewegingen in het genoemde Natura 2000-gebied wordt in de beoordeling al genoemd dat de verstoring beperkt is. Dit natuurgebied is vooral aangewezen voor rustende vogels in de winterperiode, wanneer niet of nauwelijks wordt gevaren. Bovendien is de projectlocatie niet direct aangesloten op het de Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving. Via Woudsend is dit gebied wel te bereiken, maar de feitelijke toename van vaarbewegingen in dit gebied ten opzichte van de huidige recreatiedruk is verwaarloosbaar te noemen.

Omdat de dichtstbijzijnde stikstofgevoelige natuurgebieden op bijna 20 kilometer afstand liggen, is het niet nodig om de stikstofdepositie als gevolg van dit project te bepalen en te toetsen aan de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS).

Significante milieueffecten voor natuurgebieden zijn niet aan de orde.

Externe veiligheid

Het project heeft geen betrekking op risicovolle activiteiten en ligt ook niet in het invloedgebied van bestaande risicobronnen. De gasleiding die door de zuidzijde van het plangebied ligt is geen hoofdtransportleiding en is niet aangemerkt als 'hogedruk aardgastransportleiding' in het kader van externe veiligheid.

Luchtkwaliteit

Het project heeft gelet op basis van de extra verkeersaantrekkende werking (op basis van de mobiliteitstoets 232 motorvoertuigen per etmaal), op basis van de NIBM-rekentool (figuur 3.1), niet in betekende mate een effect op de luchtkwaliteit.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit

Jaar van planrealisatie		2018
Extra verkeer als gevolg van het plan		
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)		232
Aandeel vrachtverkeer		0,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO ₂ in µg/m ³	0,17
	PM ₁₀ in µg/m ³	0,04
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m ³		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekenende mate; geen nader onderzoek nodig		

Figuur 3.1 NIBM-rekentool

Milieuzonering (hinder van bedrijven voor woningen)

Het toevoegen van een terrein met recreatiewoningen heeft potentiële effecten voor de directe omgeving. Het gaat dan om geluid, stof, geur, gevaar, licht et cetera als gevolg van het gebruik van de recreatiewoningen. Voor de beoordeling hiervan is gebruik gemaakt van de VNG-richtlijn 'Bedrijven en milieuzonering'. Voor een complex van recreatiewoningen zijn in de VNG-brochure geen richtafstanden bepaald. Wel zijn richtafstanden opgenomen voor kampeerterreinen en vakantiecentra met keukens (SBI5511). Dit zijn bedrijfsactiviteiten uit milieucategorie 3.1. De omgeving van het projectgebied karakteriseert zich door de aanwezigheid van de vele recreatieve voorzieningen als een gemengd gebied, waarin een richtafstand van 30 meter geldt. Binnen deze afstand ligt een bestaand terrein van recreatiewoningen en een woning met camping. De inrichting van het terrein is zodanig dat de

recreatiewoningen op meer dan 30 meter vanaf de woning komen. Bestaande recreatiewoningen hoeven niet te worden getoetst. Er is op deze manier sprake van een aanvaardbare milieusituatie.

Verkeer

De recreatiewoningen hebben een verkeersaantrekkende werking. De omvang en de effecten hiervan zijn in een mobiliteitstoets (bijlage 4) in beeld gebracht. Op basis hiervan wordt niet verwacht dat het project zal leiden tot onaanvaardbare effecten als gevolg van verkeersafwikkeling. Wel wordt geadviseerd om grasbetontegels in de bermen te plaatsen. Dit ter voorkoming van bermshade. De verkeersafwikkeling heeft geen relevante milieueffecten tot gevolg.

Water

Het project heeft potentiële effecten voor de waterkwantiteit. De ontgroning leidt tot een forse toename van oppervlaktewater. Deze toename vormt een ruime compensatie voor de verhardingstoename binnen het gebied. Gelet op de beperkte diepte van de ontgroning zijn geohydrologische effecten van het nieuwe wateroppervlak verwaarloosbaar. De toename van oppervlaktewater heeft geen relevante milieugevolgen in zich. Verder wordt in het project rekening gehouden met waterkeringen tussen verschillende peilgebieden.

Wegverkeerslawaaï

In de uitgevoerde mobiliteitstoets (bijlage 4) is het effect van het extra verkeer op de geluidssituatie berekend. Op basis hiervan wordt geconcludeerd dat het project leidt tot een beperkte toename van de geluidsbelasting langs wegen. Deze toename is zodanig beperkt dat deze niet waarneembaar is voor het menselijk gehoor. Dit effect is zodoende verwaarloosbaar.

Bereik van het effect

Uit het voorgaande blijkt dat er geen sprake is van belangrijke negatieve milieueffecten. De zeer beperkte effecten die er zijn, hebben een lokaal bereik en zijn zeker niet een grensoverschrijdend. Alleen een toename van de recreatiedruk, met name door meer vaarbewegingen, heeft een grotere bereik, maar de effecten als gevolg hiervan zijn verwaarloosbaar ten opzichte van de huidige recreatiedruk. Ook dit leidt niet tot significant negatieve effecten op het milieu.

Waarschijnlijkheid van het effect

Gelet op het intensieve recreatieve gebruik van de omgeving is het effect van het realiseren van maximaal 50 recreatiewoningen in de praktijk verwaarloosbaar voor het milieu. Ook de ontgroning heeft, gelet op een beperkte diepte, geen merkbare effecten voor het milieu.

Duur, frequentie en omkeerbaarheid van het effect

Het gebruik van recreatiewoningen zal slechts incidenteel en kortstondige directe hinder veroorzaken. De ontgroning zal alleen tijdens de realisatiefase merkbare effecten veroorzaken. Dit is een tijdelijke situatie. De ontwikkeling is in principe niet omkeerbaar.

4. Conclusie

Het project is relatief kleinschalig en heeft geen kenmerken die potentieel een risico op grote milieueffecten in zich hebben. Verder wordt geconcludeerd dat het project plaatsvindt in een omgeving met een relatief intensief recreatief gebruik. De ontwikkeling vindt plaats op een kavel intensief beheerd agrarisch grasland en op een kampeerterrein.

De effecten van het project zijn lokaal en, mede gelet op het gebruik van de omgeving, verwaarloosbaar. Het zijn met name de effecten op de natuurwaarden in de omgeving, de effecten op het landschap en de effecten op de verkeerssituatie die het meest relevant zijn. Deze effecten zijn door middel van onderzoek in beeld gebracht en blijven binnen de normen. Voor de landschappelijke inpassing worden in het bestemmingsplan waarborgen opgenomen.

Uit de vormvrije mer-beoordeling blijkt dat gelet op de kenmerken van het project, de plaats van het project en de kenmerken van de potentiële effecten geen belangrijke negatieve milieugevolgen zullen optreden. Er is dan ook geen aanleiding voor het doorlopen van een mer-procedure.